

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Historica Relatio De Potentissimi Regis Mogor

Peruschi, Giambattista

Mogvntiae, 1598

VD16 P 1672

Historica Relatio, De Regno Et Statv Magni Regis Mogor. Latissimè intra Indum & Gangem dominantis, & ad Christianam Religionem aspirantis. Excerpta ex varijs epistolis inde acceptis anno 1582. 91. & ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65012](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65012)

HISTORICA RELATIO,
DE REGNO ET
STATV MAGNI RE-
GIS MOGOR.

Latissimè intra Indum & Gangem
 dominantis, & ad CHRISTIANAM
 Religionem aspirantis.

Excerpta ex varijs epistolis inde acceptis
 anno 1582. 91. & 95.

ALIAS, in epistolis ex India Ori-
 entali & Iapone allatis, & à Patri-
 bus Societatis I E S V, qui ijs in re-
 gionibus degunt, conscriptis, men-
 tio obiter facta fuit, quanto desi-
 derio potentissimus REX MOGOR teneretur
 cognoscendæ Fidei nostræ, quamque arden-
 ter exoptaret sibi declarari, quibus in rebus con-
 sisteret, quibusque fundamentis niteretur lex
 Christiana tantopere celebrata & ab illis populis
 recepta; ut inde dijudicare posset, quid facto o-
 pus sit ad consequendam salutem, ac tandem de-
 cernere, quam ad legem tutò se aggregare, & in
 ea constanter persistere debeat. In hunc finem
 anno 1580. quidam è Societate I E S V Patres ad
 hanc rem perficiendam idonei Coa amandati
 A 2 sunt,

HISTORICA RELATIO

sunt, qui aliquandiu ibi permanferunt. Rurfus miffi funt alij anno 1591. fed varijs de caufis, re prorfus infecta, ad fuos reuerterunt. Nunc tamen quia dictus Rex Mogor omnino in pio defiderio fuo perfiftit, nec vlla re animum & voluntatem elanguiffe oftendit, noftrorumq; reditum vehementer urfit, iterum anno proximè elapfo 1595. alij quidam Patres eo miffi funt, qui rerum ibi geftarum recenrer nos certiores reddiderunt per literas, quas ad calcem huius Relationis adiunximus, & pro communi fidelium confolatione typis excudi hîc in Vrbe curauimus. Et quoniam hic Rex omnino videtur magnam fpem præbere fuæ conuerfionis, (vt ex dictis litteris apparet) non videmur rem ab inftituto noftro alienam facturi, (vt qui sanctæ fidei noftre incremento & foelici Ecclefiæ progressu delectantur, tum negotium hoc ardentè Domino Deo commédent, tum etiam cognofcant meliùs, quis fit ifte magnus Rex MOGOR,) fi breuiter aliquid dicamus, de eius perfona, regno, potentia, Lege vel Religione, atque etiam de eius moribus, & optimis, quæ femper dedit conuerfionis fignis: quæ omnia excerpam ex informatione earum epiftolarum, quas noftri Patres inde anno 1582. & 92. dederunt.

NOMEN huius Regis eft Mahumeth Zelabdim Echebar Rex Mogor. Echebar autem vel Echbar eft nomen proprium. Progeniem fecundum rectam lineam ducit à magno illo TAMERLANE, qui bellum gerens, vt commemorant hiftoriæ, cum Baiazete Turcarum Imperatore eius nominis primo, eundem vnus diei certamine victum

victum captumq; in suum regnum secum abduxit: vbi caueæ ferreæ inclusum tenebat, & tanquã cani, si quando cibum sumeret, reliquias menis obiectabat. Si verò equitare vellet, eo humi procumbente, scabelli vice ad inscendendum equum utebatur. Quocunq; deniq; se conferret, catenæ aureæ alligatum post se ducebat. Est hic Echebar Octauus post Tamerlanem, à quo initia sua hoc regnum habuit, vel vt alij loquuntur, est sextus Tamerlani nepos, quod idem est.

Natus est Echebar in prouincia, dicta Chaquata, cuius populus est Turcicus, non Tartaricus, aut Parthicus, vt quidam opinati sunt. Plebs huius regni vtitur idiomate Turcico, at non tam eleganti & polito, ac genuini Turcæ. Nobiles verò, & qui degunt in aula regia vtuntur lingua persica, si spectes rerum vocabula, sed pronuntiatione vtuntur alieniore, quæ non nihil discedit ab illa propria Persarum, sicut & in quibusdam vocabulis. Litterati homines loquuntur Arabicè, eo quod hac lingua conscriptus sit Alchoranus, ceteriq; libri eorum Legis, quæ aliquantulum discrepat à Turcica & Persica. Prouincia Chaquata sita est inter medios Tartaros & Persas versus Septentrionem, & respicit Indiam versus meridiem. Ex vno latere attingit Tartaros, quorum Rex potentia non cedit Regi Mogor, & habet maximũ ac vastissimum regnum. Regnum M O G O R mediũ obtinet inter sequentia Regna præcipua: ab occidu habet Indiam citeriorem & Regnum, sed magis versus Septentrionem, Persarum: ab oriente Indiam vltiorem quæ attingit fines Chinæ. A Septentrione est magnum regnum Tartariæ, cuius

HISTORICA RELATIO

Rex cognomine appellatur Magnus Cham. A meridie verò est Oceanus, licet ex vno capite, quod è continentì longo terrarum tractu se porrigit in mare, sit regnum Calekut, & si tendas magis versus orientem, est regnum & sinus Vengalæ.

REX Echebar anno 1582. quando primi Patres nostri ibi erant, attigerat annum ætatis circiter quadragesimum; itaq; nunc hoc anno 96. attigerit 54. Est homo corpore admodum robusto & corpore valido, statura mediocri. Turbine tectū eius caput, vestes auro pertextæ, tunica superior genua non excedit. Caligæ calcaneum obtegunt cum ydonibus more nostro; calceo um forma peregrina ab ipso inuēta. Caput magnis margaritis circum frontem exornatum, semper secundū latus è cingulo pendet pugio, non nunquam ensis, vel machæra: vel certè iuxta deposita, vt habeat ad manū. Continēter vtitur custodibus corporis hominib⁹ armatis. Quotidie in aula mutatur excubiæ, & omnes dom⁹ officiales. Plus delectatur Hilpao q̄ Turcico habitu, sed priuatim vtitur vestib⁹ more Lusitano, maxime ex serico nigro.

REX ECHEBAR anno 82. cum apud eum essent primi illi Patres, habebat tres filios, & filias duas. Filius primogenitus, hoc est, Princeps, q̄ in regnum succedet, & nūc est annorū 31. vocatur nomine proprio Sciecus, cui honoris ergo (vt in e busdam regionibus nomē Domini) adiungunt vocē Gio, quæ significat animā, & appellant Scie-cigio, quasi dicas, anima, id est, persona Scieci. Filius secundogenitus vocatur Pahari, qui id tēporis erat annorum 13. & à P. nostris docebatur idioma Lusitanū, simulq; capita nostræ fidei, ad quæ
declara

declarabat se vehementer affectū: spemq; magni progressus, tū naturæ in eo bonitas, tū ingenij excellentia pollicebatur. Postrem^o regis filius tertio genit^o & minim^o omnium vocatur Dan, vel Daniel.

EST hic rex Mogor, non vnus tantū, sed multorum Regnorum simul coniunctorū Dominus, è quibus præcipua, & cæteris ampliora sunt hæc. Regnum Indus than. Regnum Agra. Regnum vetustissimum Mendao, in cuius medio exstat Vrbs celeberrima, cuius ambitus 30. passuum millib^o, hoc est, 10. leucis continetur, vel vt alij volunt, 24. millibus, id est 8. leucis. Si spectemus eius habitationes & cōplexum hodiernū. Imo non desunt, qui asseuerēt potius eius ambitū esse 36. millium passuum, hoc est 12. leucarum, Sita est in mōte, vel colle potius, maximis, & splendidissimisq; ornata ædificijs, vt videatur esse vetus Roma, cū amplissima olim esset & florētissima. Cætera præcipua regna sunt, primò Regnū Lahor, in quo hic rex maximā partē cum sua aula degit. tū Regnū Cambaie ad occidentē, quod postremo obtinuit, & Regnū Végala. Multos quoq; habet reges gētiles sibi subiectos, nec paucos in aula, quos varijs bellis sibi subiugauit: & q̄dem nonnulli ex ijs spōte facti sūt eius vasalli & tributarij regna sua ei subijciendo, ne vi eriperētur: atq; hi continēter eū circūstant & aulicorū more officia deferūt. Nec pauci in aula versatur, q̄ aut bello ab eo victi sūt, aut timore magnę ei^o potētis se ei dederūt. Quoniā verò in rebus gerēdis felicissimus est, omnes finitimi reges vehementer eū reformidāt, & vel muneribus sibi cociliant, vel tributū pendunt. Numerati sunt reges 20. gētiles qui in aula eius versantur, & nunc

HISTORICA RELATIO.

huc nunc illuc eum comitantur. Quiuis eorum potentia æquat Regem Calekutanū. Ceteri reges numero plurimi, qui ab aula absunt, in regnis remanent, & idcirco vectigal solunt. Regum illorum Ethnicorum, quos secum habet in aula, opera & ministerio crebrò & libenter utitur, demonstratq; se non parum eis confidere; admittitq; in palatium, ut familiares & amicos, quod non facit Mauris: neq; enim tãtam libertatem eis concedit, nec tanto favore & benevolentia eos prosequitur, quod potius in Gentilem, quam Mahometarum sectam propendeat.

T O T V M hoc regnum M O G O R situm est inter duo maxima & famosissima flumina; nam ab flumine Indo, quod vicini eius regionis incolæ sua lingua appellant Schind, porrigitur vsque ad Gangem, ab illis dictum Ganga; velut Mesopotamia in Terra sancta constituta est, inter Tigrim, illorum lingua Ticris, & Euphratem, quem vocant Pherat. Hanc Mogorum ditionem veteres vocabant, Indiam citeriorem, nempe, horsum à flumine Indo; & sunt autores graues, qui velint S. Bartholomæum Apostolum his in partibus Evangelium prædicasse. Immo aiunt Patres nostri, qui ibi fuerūt, nationem illã esse propriè Indiã, Regnumq; Mogor esse quasi totius Indiæ scalam, hoc est, quæ illac descendat & concurrat. & est quasi asilum & refugium, quo ex omnibus Indiæ, & multis etiam Asiæ partibus concurritur. Ad partem Septentrionalem eiusdem regni, conspicuus est altissimus, amplissimusque mons, vulgò dictus Cumaus, est enim regio motola: Apparet hunc montem esse Imaum apud
scripto.

scriptores tantoperè celebratum, qui mons Mogores separat à Tartaris. Ex parte huius môtis quæ respicit regnum Mogor, commorantur gentiles quidâ populi eodê nomine appellati; deinde est regio eorum qui dicuntur Bottanti, finitimi quidem regno Mogor, sed non ei subiecti. Hi gentiles, dicti Bottanti, habitantes ex altera parte regni Lahor versus fluuium Indum, admodum sunt procliuës ad pia opera, maxime misericordiæ in egenos: quare Patres illi primi magno desiderio tenebantur eo proficiscendi, & illis, tam bene comparatis, Euangelium prædicandi. Sunt homines colore candidi, nulli inter eos viuunt Mauri; Tunicis, more Turcico, vtuntur ita ad corpus totum astrictis vt nec minima plica notari possit. Quodq; magis mirum, nunquam illis se exuunt, ne quidem cum dormiunt, nec deponunt, nisi attritæ vel putrefactæ sponte dilacerentur & excidant. Vtuntur pileolis in formam pyramidis præacutis. Manus nunquam lauant; causam huius rei dant, quod non conueniat elementum tam purum, vt est aqua, sordibus, alijsque rebus fædis inquinari. Vna tantum coniuge vtuntur, & post duos aut tres filios in lucem editos, deinceps vitam agunt quasi fratris & sororis. Si alter eorum è viuis excedat, qui superest, non potest secundas inire nuptias. Idola non habent, Viuunt more Brasiliensium extra opida foris, in campis. Nullum habent regem, summa in libertate viuunt. Augurijs reguntur & signis, habentque Augures suos, & alios in simili genere exercitatos. Si quis eorum vita defungatur, discedunt ab illo. Hi vero, vt sapientes & Magi, euot

A 5

luun-

HISTORICA RELATIO

Inunt suos augurales codices, dum poscitur ab eis consilium, quid agendum cum corpore mortuo; quicquid autem illi responderint, id mox exequentur. Si enim dicant esse exurendum corpus, exurunt: si aliud, id quoque præstant: si verò dicant esse comedendum, non repugnant, sed comedunt. quanquam alias nunquam carne humana, ut Anthropophagi, vescantur. Colore & faciei lineamentis vel physiognomia persimiles sunt Europæis: sunt enim candidi, & magna ex parte facie rubicunda, capillo item promisso & flauo, corpore robusto, statura mediocri. Bella gerunt pedites, in conflictu utuntur arcu vel gladio. Eorum patinæ & lances sunt mortuorum caluæ vel crania, & dimidij calices. Eleemozinas libenter porrigunt mendicantibus. Parant victum texendis vestibus, quas æstate deferunt ad vrbes Negariot & Calamur, aliaque vicina loca montana, ut vænum exponant; reliquis enim anni temporibus ob crebras montium niues, paucis tantum mensibus exceptis, vltro citroque comeari non licet.

A V S T R V M versus confine est hoc regnum Calecutano, quod circumdatur mari Oceano, vbi caput vnum terræ continentis longissimè in mare porrigitur, & habet sinum Vengalanum, qui inde à sinu Persico magis tendit in Orientem, nihilo eo minor, sed potius maior & vastior, in eaque ora, præter Vengalanos, habet optimos quosdam portus. Ad Orientem finitimum est decan & Canara, vbi Regnum Narsingæ & de bisnaga; est regio amoenissima, nemorosa, simulque fructifera, vbi multa feruntur arundineta, è quibus excipitur
mel

mel ad conficiendum saccharum. Multi ibi videntur arborum fructus, & quibusdam in locis persica, vua, mora, zizipha, aliq; id genus plurimi. Ferax quoque est malorum Maisilicorum, citreorum & medicorum. Omnis generis herbas hortenses effundit, si solam lactucam & betam exceperis. Ad oram deinde regionis Cambaia versus Occidentem, qua tamen magis se flectit in Septentriones, aliquot tantum portus habet, videlicet Curate, Barote, Cambarate & Oga. Per regna huius Mogor decurrunt undecim maximae amnes, quorum nomina sunt haec. Taphi, qui transit iuxta urbem Curate. Haruada, qui delabitur inde à Barote. Chambel qui ingreditur fluvium Tamone, & Tamona, qui se exonerat in Gangem. Hic fluvius Ganges tantopere celebratus oritur in regionibus Vengala. Reliqui sex amnes sunt, Catanul, Cebcha, Ray, Chenao, Rebeth. & Indus, in quem omnes praecedentes delabuntur. Ambitus totius regni huius non-gentas leucas efficit, quae fere sunt tria millia miliariorum: longitudo sexcentas, quae attingunt numerum duorum millium; latitudo vero quadringentas, quae faciunt mille & ducenta miliaria. In Regno Induflan fuerunt Reges Christiani, sed victi & exturbati regno sunt à Parthis. Extremus autem eorum Rex vocabatur David, quem fama est originem duxisse à S. Bartholomæo Apostolo. Successores deinde TAMERLANIS diuturnis bellis vexati sunt à Parthis, qui stirpem suam ducunt à Cinguisquam Rege Parthorum, ac tandem coacti sunt se recipere

HISTORICA RELATIO

recipere in Regione in Quabul. Hæc regio fines attingit tam Persiæ quam Indiæ. Verum hi obuersa in hostes fronte, assiduis prælijs fatigantes Parthos, continentem (quod est regnum M O G O R) inter Indum & Gangem interiectam occuparunt. Quo vero tempore in India ardebat bellum Parthicum, Baburxa auus Echebar virtute bellica regnum Industhan inuasit, Parthosq; regno pullos, abegit vsque in Insulas sinus Vengalani. Defuncto Baburxa bellum Parthi redintegrarunt aduersus eius filium, nomine Emmaupaxda, compuleruntq; eum magno dedecore fugam capeffere vsque in Quabul, quæ est ex hac parte Indi fluminis. Tunc Emmaupaxda implorauit auxilium Regis Persiarum, qui aliquot millia militum ei submisit, sed ea conditione, vt eadem legem & sectam, quam ipse, hoc est, Persiæ omnes profiterentur, amplecteretur & sequeretur. Renouauit igitur exercitum Emmaupaxda, & tantam impressionem in hostem fecit, vt regno Mogor Parthos rursus exterminarit. Huic Emmaupaxda successit Echebar, de quo agimus, & nunc imperium obtinet totius regionis Mogor, ac omnino regem Parthorum debellauit, regnumq; primum Vengalæ, tum etiam Cambaiæ versus Indiam sub iugum misit.

Hic Rex Echebar bella gerit cum varijs. multi ei rebellarunt, & coniurationes inierunt contra illum, vt anno 82. ob fidei nouitatem plus quàm decem millia Mogorum in Vengala, & pene viginti milia Parthorum fecerunt. Regnum item Cambaiæ non est securum. vetera enim vulnera indies magis magisque refricantur: non parum quoq;

quoq;

quoq; reformidat vicinum fratrem germanum minorem, regni Quabul Principem ex hac parte Indi fluminis, qui exaltatus eo regno, quod & possidet, ob æmulationem mutuam non parum fratri molestus est. Anno 82. mense Februario Mogor ipse profectus est contra fratrem suum, qui cognita aliorum rebellione, & forte communicatis occulte consilijs, ingressus est regnum Echebar ad gerendum in illis partibus bellum cum multis Mogorum millibus. Verum, quia Rex cum maximis copijs aduentabat, in fugam se ante aduentum Regis dedit, qui eum vsque ad ripam Indi fluminis insecutus est: is terminus est regnorum eius. Ex altera igitur fluminis parte hoc est in ditione Quabul, vbi degunt veri Mogores regnum iste nunc obtinet. In Cambaia quoque est magnus quidam Dominus caput partis, dictæ Cuthuditan, qui & potens est, & non parum grauis ac molestus. Hic paulo ante, quam primi Patres eo proficiscerentur, magno exercitu obsederat propugnaculum Daman, & excursiones faciebat circumcirca cum duodecim fere equorum millibus, sed Lusitanorum, qui in illa vrbe sunt, robore fortiter reiectus est, reque infecta abire compulsus.

REX Echebar, quando omnes vires suas coniungit ad bellum gerendum, est Rex potentissimus, & valet ad quoduis maximum bellum gerendum. Habet enim multos Dominos, & Praefectos belli potentia & fortitudine claros, quorum quilibet suis impensis alit 10. 12. vel etiam 14. equorum milia. Alij his inferiores, septem vel octo milia. Singuli autē horum multos quoq; habent

HISTORICA RELATIO

habent elephantes: & præter multa equorum & peditum milia relicta in præfidijs alijsq; varijs locis minus tutis, ipse solus in aciem educit quinques mille elephantes armatos (uti fecit, quando profectus est contra fratrem) eoq; etiam, si velit, plures: nam toto regno quinquaginta milia elephantorum ad omnes fortuitos casus sustentantur. Deinde simul in prælium emittit quinquaginta equorum millia, peditum autem numerum infinitum: Homines enim qui in eius regnis degunt, uti diuersarum sunt nationum, ita diuersis sectis sunt addicti, alijs item alijsq; morib⁹ præditi. Mauri, id est, Mahumetani, Bachehi & alij populi, Tartaris finitimi, utuntur equis Tartaricis, natura valde robustis, & ad labores ferèdò idoneis, sed ad aspectum fœdis, squallidis & colore deformibus. Rex, Domini, & belli Duces utuntur Arabicis. Gẽtiles utuntur equis natiui soli, hoc est, qui nascuntur in regno Mogor. Rex magnum numerũ secum trahit tormentorum æneorum in prælium, quę solet collocare in fronte exercitus, hoc est primo agmine. Elephantes, cum itur ad bellum, supra frontem gerunt frontalia ex laminis ferreis, vel certè coriaceis, durissimis in sui tutelam; eorumq; gubernatores armati sunt itẽ laminis ferreis, vel loriceis aut thoracibus ferreis. Quilibet elephas in rotulis ligneis, quasi arcis, gerat minimũ 4. sclopentarios instructos magnis sclopis, vel totidẽ sagittarios cum sagittis. Hi elephantes nunquã antecedunt exercitũ, ne sua magnitudine exercitui adimant conspectum hostium, vel si cadatur, ne ordines, nationesq; militũ, atq; adeo totũ exercitũ

contur-

conturbent vel magno aliquo incommodo afficiant; quare reiiciuntur in extremam stationem, ut si forte hostis eo penetrarit, vndiq; caterua eiusmodi belluarum armatarum emittatur, ad frangendum hostium impetum. Solent quoq; enies nudi & ancipites illarū proboscidi alligari & similiter aliquot præacuti pugiones magnis illis eburneis dentibus, qui vtrinq; extra os prominēt: & nullis licet armis instructi sint, magnā tamen cladē inferunt sola proboscide; nam quotquot obuios habent eos ē terra in aera altissimē attollunt ut lapidos ad terrā grauius affligant, ac in frustra comminuant, vel certe instar arietum ferrata fronte feriunt & impellunt obuios, magnamque lanienam faciunt pedibus eos obterendo, & conculcando, postquam in terram deiecerint.

REX bellum gesturus copias cogit ex omnibus populis regni, ut ex Mogoribus, Coronanis, Torquimachis, Bolocchis, Guzzaratis, Parthis, Indhustanis. & alijs tam Mauris, quam Ethnicis: licet ethnicis magis fidat, quam reliquis. Habitus militum non est vniuersi modi, sed varius, & sine lege, quam illi vocant Caphar, & non iecundum lectam Mahūmetanam.

QVOD ad opes & facultates populorum, singulorumq; hominū attinet, res sic se habet. Rex est Dominus omnium; ita ut nullus quidq; bonorum stabiliū habeat, nisi annuente Rege; quare omnes pēdent ex eius beneuolētia. Omnibus Præfectis belli & Dominis certas ditiones & prouincias, redditusq; certos (præter tertiā quam Regi pensitant) attribuit, quib⁹ comodē se suorumq; militū, quos habere tenētur, numerū alere possint,
qui,

HISTORICA RELATIO

qui, quoties bellum gerendum est, prodire in aciem debent. Eisdem quoque redditibus tenentur sustentare Elephantes, camelos, pantheras, & equos. Atque hi omnes quotannis coguntur comparere cum suis in Vrbe regia, vbi ante palatium regis delectus habetur generalis, vt Rex coram omnia conspiciere possit. Redditus vero Regis sunt longe maximi, quos copiosissimè ex omnibus regnis cogit & coaceruat; Vigent enim in regno omnis generis negotiationes, & mercaturæ quæstuosissimæ, & inter cætera sunt ibi plurima aromata, vt piper, zingiber, casia, & alia. Deinde magnus numerus lapidum pretiosorum, Margaritarum & metalli omnis generis, tapeta pretiosissima, peristromata, panni serici & auro texti, plurimum gossypium, equorum copia, quorum magna pars è Persia & Tartaria adducta. Itaque quotannis conficit reditum pluriùm millionum, super impensas quas in toto Regno facit. Quanquã verò tanta sit huius regis potentia, non tamè est in magna apud homines æstimatione, & quoad externum apparatum non est magnificus aut sumptuosus, siue in habitu corporis, siue in aula, siue alijs in rebus. Mensa eius constat victu parabili & communi omnino, non plura in eam fercula inferuntur, quam quadraginta vel quinquaginta, eaque operta scutellis, & figlinis ex China allatis; singula quoque mantili obuoluta & colligata: quod mātile obsignatum est archimagyri sigillo, & deferuntur à totidem pueris præeunte architriclino & aulæ præfecto.

REX hic multa habet præclara dona. valet iudicio, prudentia, & ingenio. Sagacissimus est, sed

sed simul humanitate tanta, quanta in vlllo rege deprehendi potuit, Valde magnanimus & generosus: vt si spectes modo hæc tria, prudentiam, magnanimitatem, & parem fortitudinem & potentiam, nihil admodum in eo desideres. Facetus est, familiaris, & amabilis, nec tamen immemor grauitatis & seueritatis. Procliuis admodum in bonum, omnium nationum amans, sigillatim autem Christianorum, è quibus semper aliquem vult secum degere. Nihil fere est, quod facere ipse non possit, siue ad rem bellicam, siue ad gubernationem pertineat: Sed nec artium vllarum mechanicarum ignarus. oblectatur conficiendis sclopis, fundendisque & conflandis tormentis. imo in ipso palatio fabricantur sclopi & gladij. Valet rerum multarum peritia, & exercitatione disputandi de Legibus & varijs sectis: quo in genere imprimis est diligens & curiosus. Et tamen Rex hic, quod admiratione dignum est, est rudis litterarũ omnino, vt nec Alphabetum, nec prima elementa norit. Doctorum hominum ceteroqui amicus est, è quibus secum continenter habet duodecim, qui in eius præsentia ordinariè varias proponunt quæstiones, & semper de alia atque alia materia disputant, vel varias commemorant historias, quæ ad parandam variarum rerum notitiam, comparandamque prudentiam maximè faciant.

Si quos homines, ignobiles licet & externos deprehendat officio apud se gerendo idoneos, ingenioué & industria præstantes ad exercitium aliquod, eos in suam familiam adsciscit, secum detinet, & munere aliquo imposito hono-

B

ratos

HISTORICA RELATIO

ratos reddit: Verum ne idcirco superbiant vel insolescant, vult, vt signum prioris sui status palam gestari ante se curent, vt instrumentum artis, quam ante professi fuerint. Exemplo esse potest Architalassus eius, vel Præfectus maris, qui olim fuit homo vilis conditionis, & caput eorum, qui conficiebant hastas. huic, quoties egreditur, vel aliquo concedit, præfertur hasta, & idem fit de alijs exercitijs. Rusticis & agricolis, ac hortulanis vult præferri ligonem vel sarculum, &c.

QVOD ad iustitiam & æquitatem attinet, in in ea tuenda & per totum regnum ritè administranda est ardentissimus & obseruantissimus. In ea Vrbe, in qua sedem suam habet, nulla controuersia dirimitur, nec extrema sententia pronunciatur, sed nec vllus reus vel facinorosus homo, ipso inscio, punitur. In pœnis infligendis valde est moderatus, & postquam permisit iudicium, & aulæ arbitrio reum extremo multandum supplicio, vel etiam alio, vt membro aliquo corporis truncandum, ter vult per nuncium cõmone fieri, antequam ad supplicij locum educatur. Qui atrox vel immane aliquod scelus designarunt, eos elephantis conculcandos & proterendos obijcit, vt in bello hostes, vel medios præacutis sudibus configi iubet: latronibus & pyratis abscinditur manus, qua deliquerunt: adulteri, homicidæ, & prædones, vel aguntur in crucem, vel iugulantur, aut strangulantur. Verù qui leuius peccarunt, acriter vapulant, & deinde dimittuntur. Raro hic princeps indignatur vel stomachatur, sed tamen si erumpat ira, dici non potest.

potest, quantum in ea efferuescat; id boni habet, quod eius iracundia breuis sit & cito ad pristinam animi serenitatem redeat: nam re vera à natura humanus est, mitis & benignus. Cuidam primario homini proditionis & coniurationis apud se delato prima, atq; etiam altera vice cum recidisset, ignouit, sic ut aequè eius opera & consilio, ac prius, vteretur; sed vbi tertio in suspicionem eiusdem criminis venit, curauit eum statim agi in crucem. Libenter de rebus suis consilia agit: saepe etiam priuatas consultationes de suis, quos secum habet, instituit; quid autem statuendum sit, solius regis, (idq; merito) arbitrio relinquatur. Primo itaq; expromit, quid sibi videatur, quidq; moueat, antequam suum consiliū exequatur; tum expromit quid faciendum, vel non faciendum sit, & tunc simul omnes respondent consentienter, acquiescendo eius consilio, sit pax nostro Regi. Cæterum, si omnino alicui illorum occurrat aliqua difficultas, eamq; dissoluendam proponat, sustinet patienter, & benigne auiscultat, sed, dato responso, & reddita sui consilij ratione, non patefacit, quid tandem agere velit, imò nonnunquam post perceptas rationes contrarias, si mens in illis acquiescat, mutat consilium, & aliorum arbitrium sequitur.

HABET Rex hic suos iudices & magistratus, qui litibus populi finiendis, & iuri dicundo præfident, licet inter eos aliquod discrimen intercedat. Atque hi omnes controuersias & quæstiones decidunt, sententiasq; suas ferunt viua voce, non scripto. Ipse nihilominus quotidie decies

B 2

(quod

HISTORICA RELATIO

(quod haud scio, an vlli Principum sit vſitatum) publicam audientiam facit, non ſedens, ſed ſtans, colloquiturque aliquando ad duas horas. in hanc rem duas habet aulas patulas & paratas, & in qualibet viſitur ſedes Regia eximio cultu & artificio ſplendido, regiſque conſentanea. Circumſtant eum octo viri ſelecti, & magna rerum experientia celebres, qui offerunt ſupplicationes, & ſchedas memoriales mercatorum & ſimul eos informant, quis ritus ſeruandus ſit in exoſculandis Regijs pedibus. Eodem tempore habet ſecum & notarios vel ſcribas, qui diligenter annotant omnia decreta, dicta, & reſponſa Regis, qui mos eſt receptus apud Perſas, omneſque harum regionum Principes. Rex ſere ſemper Turcarum Maurorumque ritu ſedet humi in tapetis & pulvinaribus: habet tamen iuxta ſe tellam regiam more noſtro opertam hoſerico rubro, ſed auro, variaque arte elaboratam, in qua etiam ſape ſeſſitat. Vocauit aliquando Praefectos ſuos & Dominos ad conſilium, eiſque voluit Patres noſtros intereſſe, ſibiſque proxime aſſidere, quod tamen alij nulli permittit.

REX hic à natura, & corporis conſtitutione valde obnoxius eſt melancholix, & oppreſſioni cordis: & idcirco quaerit varias deambulationes, & ludos ad recreandũ ſe & oblectandum. Vnde aliquoties cum equitatu vtrinque diſpoſito (vt ſit in ludo Italis dicto Carofellorũ) exercet ſe ligneis pilis vltro ritroque batillo ad id accommodato reuerberandis, vt terrã nunquam attingant; nam quæ pars cauſam dederit, vt terram contingat, ea victoriã cedit alteri. Alias oblectat ſe ferocium
 Elephan-

Elephan-

Elephantorum, aliarumq; belluarum conflictu, ut bubalorum, vel ceruorum, vel gallorum, vel arietū qui se mutuo aduersis capitibus impetunt, nonnunquā etiam pugna & duello palestritarū. Periuicundum ei spectare contendentes pugnis, quando se crebris ictibus pertundunt; Gladiatores quoq;, qui veterum Romanorum more, se impetunt strictis gladiolis. Voluptatē quoq; capit magnam aspectu columbarum in acre tripudiantium & ludentium; gratissima item varietas auium. Sæpe astat ducentibus choreas. comedias, aliosuē ludos, quibus res olim gestæ repræsentantur, si accurate instituti sint, frequentat; aut res quoq; libentes præbet morionū & mimorum nugis & gerris. Et ne vllum recreationis genus illi desit, nabet elephantes & camelos, tripudiandi, vel ad numerum saltandi peritos. Verum, quod admiratione dignum est, dum his vacat spectaculis, grauiissima expedit negotia. Venationi ferarum, quibus regio illa abundat, apprime deditus. In venatione opera pantherarum ad capiendas feras utitur; nullus enim ibi vius canum venaticorum. Aucupio nō admodum delectatur, etiamsi habeat omnis generis aues accipitres, & aucupes optimos, summa dexteritate, qui tantum vsum habent artis suæ, ut certis sagittis, licet implumibus, nec ferro armatis in cœlū vibratis quamcunq; auem præteruolantem in alibilibiter ferire, & in terram deijcere possint. Ad capiendos ceruos in his regionibus utuntur opera aliorū ceruorum cicuratorum gestantium laqueos in cornibus, quibus cerui syluestres, dum cum istis arietant, & certant, facile illaqueantur,

HISTORICA RELATIO

& illaqueati ad terram affliguntur, ac mox venatores, magna celeritate accurrentes in prædam paratam irruunt. Hoc venandi exercitio etiam vitur Rex quando procedit in bellum, & ferè in hunc modum; nimirum, curat obsideri syluã vel multa vepreta, à tribus, & aliquando quatuor hominum millibus, ita vt alter alterum manibus teneat; deinde per alios efficit, vt è media sylua ingenti excitato strepitu & sono ad extremas syluæ partes feræ adigantur, & ita in manus obsidentiũ incidunt. Quod si forte eueniat, vt fera aliquorum manus euadat, ij pro recreatione aliorum, pænã pro ratione culpæ luere coguntur.

ABHORRET hic Rex vehementer, & abominatur sectam Mahumetanam, vt qui optimè perspectos habet eius errores & fraudes maximas planeque decreuit eam immutare, & ideo omnia moschea, vel delubra Turcica in istis regionibus demoliri iussit, ac in stabula, aliaq; vilissimorum officiorum loca conuertit: similiter & Alchoranos, hoc est, turres, è quib⁹ euocabantur ad habendam orationem. Dum verò ita anceps est, & pendet animi, in quã sectam se inclinare debeat, quæque vera sit lex & religio, etiam si agnoscat & confiteatur vnum Deum, primum moderatorem & Dominum supremum totius vniuersitatis (quod etiam secundum legẽ Mahumeticã profitebatur) tamen in gentilitiã potius quã in vllam aliã suorũ populorum sectam propendet, non quod existimet adoranda idola, quæ intelligit esse vanissima & omni cultu indigna, sed quod putet venerationem diuinam deberi soli, vt rerũ omnium quæ gignuntur effectori, & qui principem locũ

inter

inter res creatas obtineat, ac proinde nec adorandum Mahometum prophetam falsum. Inter omnes autem leges mundi, quarum notitiam consequi potuit, nulla illi magis probatur quam Euangelica & Christiana. non nullas adhuc de ea habet dubitationes, propterea quod hactenus non potuerit prolixè, & commodè de nostræ fidei mysterijs cum eo agi, tum ob idiomatis difficultatem, tum alijs de causis. Spe tamen minime dubia tenemur, multisque & clarissimis coniecturis atque argumentis didicimus & quasi manu accepta arrha tenemus, eum religioni CHRISTIANAE nomen daturum. Hinc est, quod inde à primis initijs maiorem in modum à nostris petiuerit hominem Christianum Arabici idiomatis & Persiani gnarum, eumque in doctrina Christiana, & scècia Mahometana versatum, qui secum de tota re ageret, vt tandem certi aliquid constituere possiet. Causa autem primaria, cur ita proclius fuerit in Christianam religionem tamque beneuolum & affectum ad illam se declararit, est quod iam olim anno 1578. à Prorege Indiæ ad hunc Regem amandatus fuerit Legatus, Antonius Cabralis Lusitanus, cum aliquot comitibus item Lusitanis. Tunc enim studiosè obseruauit & expendit Christianorum, nempe Lusitanorum, qui ad aliquod tempus in eius aula diuersabantur, vitam & mores, ac simul vehementer probauit; Et Legatus quidem, eum informauit, quoad potuit, de præcipuis Christianæ legis dogmatibus, & de patribus Societatis, qui per Indiam eam disseminarent.

HISTORICA RELATIO

Cognouerat quoque duos Patres Societatis, qui anno 76. ex Europa venerat, egisse cum Vengalanis, exposuisseque illis fidei nostrae capita: esseque in India alios multos eiusdem Societatis, qui legem Christianam praedicarent, & magnam hominum multitudinem conuertissent, & per varias ditiones in multis locis fructu vberissimo fundamenta doctrinae Christianae iecissent; de eaque re magnam esse famam. Petrus quoque Tauerius Lusitanus, magna auctoritate vir, qui in aula eius remanserat, longè accuratius postea praecipua nostrae fidei mysteria, illi vltro omnia curiosè indaganti, explicauit: quae causa fuit, vt ex India mox euocarit P. Iulianum Perrieram, ex quo multo clarius intellexit omnem rationem legis nostrae. Et certè Pater iste praclare officio suo functus fuit, primisque veritatis radijs ita prorsus Regem illustrauit, vt manifestis indicijs declararit se desiderio teneri suscipiendae istius fidei & religionis. Atque haec causa fuit, cur Vengalani voluerint illi rebellare: sic enim postea se purgarunt, mouisse se bellum, quia cognouerant Regem velle renūtiare antiquae fidei maiorum, hoc est Mahumetanae, & suscipere nouam. Itaque in Ducem & caput belli acceperunt fratrem regis germanum, Principem Quabul, qui maximis copijs regnum Echebar ingressus erat, vt supra diximus, & iam progressus centum Leucas, id est, trecenta millia passuum; nec ante recessit, quā Rex Echebar potētissimo exercitu occurrens, coëgit eū terga vertere, & in regnū Quabul perfugere.

Ante hoc ergo bellum. iam duos illos primos Societatis Patres, à Vicerege missos, vt supra diximus,

mus,

mus, euocarat: & impetratos semper humanissime habuit, ac quando superiores eos inde ad succurrendum alijs regni ditionibus, vel, propter rumores, auocabant, non acquiescebat, sed plurimum repugnabat, licet nunquam ad remanendum coegerit, sed tantum beneuole & verbis amore plenissimis rogarit, vt manerent, nec desererent, ob summum desiderium iuuandi se & salutem animæ suæ procurandi. Quo tempore ibi fuerūt, sæpe eos de rebus diuinis & legis Christianæ veritate & mysterijs disputantes audiuit: ita vt iam vehementer vacillaret, nec sciret, in quam partem se flecteret. Hinc eum trahebat vis prædicatæ veritatis, & intellectum conuincebat, illinc antiqua consuetudo, & legis Mahumetanæ licentia retinebat. Mauri deinde & Mahumetani, cum aduertissent eum in fidem nostram propendere, ceperunt ab eo moliri defectionem. Accedit quod eius mater, & matertera, & quidam ex magnis Dominis, quos secum habet, male nos legemq; nostram accipiebant, existimantes se ad id obligatos, pro suæ sectæ honore & patrocinio. & ex odio, quo naturaliter prosequuntur religionem Christianam, eam depingebant tanquam deformem & captiuam. Idem faciebant tot mulieres, quas habebat, quæ timebant ne ab eo repudiarentur. Obstabat quòq; illud, quod Rex, licet bona esset voluntate, tamen per continuas recreationes, quas, vt diximus, habebat plurimas, ac grauissimas totius regni occupationes, & quotidiana negotia, neq; locus, neq; tempus dabatur ad tractandum de negotijs salutis, quæ tractatio prolixis egebat colloquijs & disputationibus.

HISTORICA RELATIO

Impediebat quoq; non parum linguæ peregrinæ difficultas, qua non poterant Patres, ita liberè & clarè exprimere sentia animi, vt potuissent natia & propria. Atq; ita tunc nihil effici potuit.

Dvo illi Patres, qui Goa profecti erant ad Regem Mogor anno 1580. scripsere, se iter illud spatio viginti dierum emensos, vsque ad Suracte huius regis portum, & postquam per multos labores & discrimina rerum inde venissent in urbem Fatepur, vbi rex fere per id tempus commorabatur, absoluisentque iter quadraginta trium dierum, se aliorum sermonibus cognouisse, tam exoptatum fuisse Regi aduentum suum, vt numerarit dies singulos, dum eos expectaret, sicut & ipse illis postea confessus est. Scripserunt quoque hunc in modum. Rex Maurus non est, sed vacillat in omnibus legibus, nec vllâ assuevanter credit esse legem Dei, quod in omnibus inueniat, quæ non conueniant eius rationi & intelligentiæ; putat enim omnia ratione posse comprehendere. Nihilominus interdum fatetur & affirmat, nullam legem sibi æquè probari ac Evangelicam, & qui potest eousq; proficere vt intelligat hanc esse ceteris præstantiorem & veram legem Dei, eum mox eam suscepturû. In aula quidam aiunt eum esse gentile, & adorare solem. Alij dicunt esse Christianum. Alij, cogitare eum de noua secta instituenda. In populo quoq; variæ sunt opinioniones de rege; Quidam Christianum faciunt, nonnulli gentilem, Alij maurum. Qui autem meliore sunt iudicio, putant nec Christianû, nec gentile, nec Maurum esse, idq; esse ceteris verius. Vel asserunt esse Maurû, sed conformare se omnibus,
vt ar-

ut artē quadam omnium animos sibi deuinciat.
 Quia verò hic Rex per epistolā Goam transmis-
 sam ab Indiæ Prorege, & P. Prouinciali Societa-
 tis, petiuerat sibi mitti cum Patribus dictis libros
 Legis Creatoris (sic enim in illis partibus appel-
 lantur) qui ibi docentur, post tertium vel quar-
 tum sui aduentus diem, obtulerunt Regi Biblia
 regia quatuor linguarum venuste compacta & in-
 aurata, cum ipsi principes Domini status adef-
 sent. Plurimum hoc dono recreatus est, & singu-
 los tomos magna reuerentia sigillatim ordine
 suo accepit, osculatus est, & vertici suo in præ-
 sentia omnium imposuit. Deinde in eo ipso cu-
 biculo, curauit ea deponi in armarium no-
 uum, quod in hunc finem fieri curarat. Obtule-
 runt illi quoque duas perelegantes tabellas,
 quas studio illi Goa attulerant, in quarum alte-
 ra erat imago Gloriosæ Virginis cum filio in bra-
 chijs, expressa ex exemplari S. Mariæ Maioris; in
 altera verò imago Saluatoris, quam maxima ve-
 neratione & reuerentia item in conspectu omni-
 um recepit, osculatus est, & osculandam præbu-
 it suis filijs, reposuitque in eundem locum. At-
 que hæ sunt, quas ostendit Patribus, qui postre-
 mō ad eū profecti sunt, eorumque oratorio accō-
 modato dedit. Attributa autem dictis Patribus
 commoda habitatioue, & loco in quo excitarent
 oratorium ad cultū diuinum exercendum, com-
 mēdauit eis filium suū secundogenitum, ut eorū
 opera addisceret idioma Lusitanū, artemque scribē-
 di more nostro, & fidei principia. Cūque aliquādo
 filiū inuississet, & inuenisset apud eū paradigma
 scriptionis à P. datum, atque ille iussu Patris legere
 illud

HISTORICA RELATIO

illud cepisset, his verbis. *In nomine Dei*, Pater subiecit, vt adderet, & *Iesu Christi veri Prophetae & filij Dei*, quod etiam in eius praesentia additum est. Iuit deinde ad eorum oratorium, ab ipso in eorum domicilio curatum, & perbellè ornatum, in quo quotidie faciebant sacrum, praesentibus omnibus Lusitanis, quotquot in aula degebant. Rex ingressus est solus, turbinem è capite detraxit, & primùm genibus nixus more nostro orauit, tum adorauit ritu suo, nempe Turcico, & mox etiam Gentilitio. Surgensq; è terra, dixit, **DEVM** coli debere omni genere adorationis. Post hæc confedit vnacùm illis humi, hoc est in tapetis & puluinaribus, dixitque, se nihil dubitare de nostra lege, proeque; intelligere vitam & miracula Christi non esse puri hominis, sed se non capere, quomodo Deus habeat filium. Aliàs post varia colloquia dixit. Patres, multa de lege vestra ex sermone vestro cognoui, quæ plus mihi arident, quam de ulla alia lege, siue Maurorum, siue Gentilium siue aliorum intellexerim. Verum supra omnes Mahumetani verè mihi videntur omnium deterrimi. Post octauum deinde diem ad idem oratorium redijt cum tribus filijs, & præcipuis Regni Dominis omnia laudans, & mandans filijs atq; alijs, vt detraherent calceos, quod & ipse fecit, ac mos est Mahumetanorum sua Moschea intrantium. Imagines Christi, Beatissimæ Virginis, aliorumq; Sanctorum singulari reuerentia prosequitur, & ideo tunc temporis à suis pictoribus curauit multa depingi exemplaria. Aurifici etiam cuidam mandauit, vt ex auro thecam reliquiarum conficeret ea forma, qua Pa-

tres habebant, incisus forinsecus hinc inde Christi & B. Virginis iconibus. Denique affirmavit Patribus, sibi vehementer placere legem ipsorum, sed non posse se adduci ut credat duobus articulis, Trinitatis scilicet & Incarnationis. Si autem effecerint, ut possit utrumque ingenio comprehendere, se futurum Christianum, & regno etiam cessurum, si ita opus esset. Sedulo ipse laborat, ut omnes sui ad legem Christi afficiantur, eamque passim prædicat. Neque ullius rei maiori desiderio tenetur hic Rex, quam cognoscendi, quæ sit vera Dei Lex; prorsus ut nihil aliquando aliud totos dies agat, quam disputare cum suæ Legis sacerdotibus, qui ibi appellantur Mullas, & iunt valde imperiti, nec valent suum Prophetam uereri, nec rationem reddere libri, qui dicitur, Alchoranus. Recipiunt illi Moysen, Dauidem, & Evangelia, sed neque habent, neque legere possunt, quia vetuit Pseudopropheta. Et conuincunt eos Patres ex suis dictis. Si enim Alchoranus est eorum scriptura sacra, & Propheta eorum Mahumeth, necesse est id eos probare ex sacris litteris quas recipiunt, & has cum illis concordare. Si enim discordent, & habeant repugnantia, alterutram vanam & falsam esse oportet. Rex nullam amplius opinionem habet de sua lege bonam, vel de suis Sacerdotibus, & aperte id confitetur: Tantopere diligit Christianos, ut apostatis quibusdam Christianis in regno suo agentibus potestatem dedit reuertendi ad suos, ut fidem Christianam rursus complectantur: Ac vni quidem concessit, ut ritu Christiano ibi se vestiret, imò in domum suam eum recepit tanquam ministrum vel famulum,

HISTORICA RELATIO

lum. Obijt sub id tempus Lusitanus quidam, qui morabatur iuxta aulam; quem Rex à Patribus nostris sepulturæ mandari voluit ritu Christiano, prælata videlicet per virbis medium cruce, & accensis luminibus, quæ res omnibus fuit magnæ ædificationi, propter caritatem & religionem quam Christiani præstabant defunctis, ipsique Mauri precabantur pro illo, & operam suam in sepeliendo offerebant. Hæc licet ita se habeant, magna tamen adhuc restat difficultas in eius cōuersione; nam cū supradictis articulis nō credat, nō satis est eos probare è scripturis; nam dubitat de omnibus quæ dicit, allegans Gentiles affirmare legem suam esse veram. Et similiter Mauros, & Christianos contendere de sua, atq; ideo se suspensum & ancipitem hæere inter omnes. Cum verò etiam multis negotijs sit implicatus, temporis vacui tantum non datur, quantum necessarium esset, ad res diuinas exponendas; Et dum cum eo sermo habetur, vbi vnum percunctatus fuerit, mox percunctatur aliud, vt homo, qui valde cupidus est cognoscendæ veritatis. sic fit, vt omnia, quæ ad plenam alicuius articuli explanationem pertinent, illo sermonem interpellante, dici non possint. Habebat præterea omnia recreationum genera, quæ excogitari poterant, & plus quam centum vxores, de quibus incertum, num omnes ei abstrahi possint. Ad hæc æquo curiosius optat, edi aliquod miraculum: vnde bis teruè efficere conatus est, vt Patres illi cum Euangelio in manibus, & similiter sui Mullas cum Alchorano ingrediretur ignem, probandi causa, vtra Lex sit veritati consentanea. Verum bonis rationibus

ab eo

ab eo conatu eum auocarunt, dixeruntque, quando istiusmodi fiunt sine peculiari inspiratione Dei, esse temerarium, & Dominum Deum tentari, & acquieuit. Voluit Patribus dictis, cum eo primū aduenissent magnam dare vim pecuniæ, sed recipere noluerunt, quare non parum fuit ædificatus: sic, ut Domini, quoties in conspectum Patrum veniebant, palam dicerent, illos non esse similes suis Mullas, alijsq; religiosis, qui non inhi-ent, nisi nummis, Et quia illi Patres videbant ob- mutationem fidei excitatos tumultus, & inclina- re homines ad defectionem, dixerunt Regi, quod ad ipsos attineret, magnæ felicitatis & lucri loco se habituros, si contigerit eos occumbere pro fi- de Christi. Quod Patrum dictum in præsentia Dominorum, & Ducum belli, qui circumstabāt, quodam die vehementer collaudauit. Iam verò cum nunc ad nouam huius regis instantiam (vt i- nitio dictum est) eo profecti sint duo alij Patres, anno 1594. multaque impedimenta sublata sint, eo- que deductus Rex vt vna tantum coniuge vta- tur, ac desideret tandem familiariter & commo- dè de fidei nostræ veritate suaque salute agere, ve- hementer etiam vrgeat, vt linguam eius regionis addiscant, & pulchram ecclesiam, post disiecta Moschea, fabricari faciant, ac denique generalem potestatem dederit Patribus baptizandi, & Chri- sto adiungendi omnes quotquot voluerint. Hæc inquam omnia, totiusque huius missionis Sta- tus, quia melius intelligi poterint ex ipsis litteris, idcirco eas his sub- iungam.

EXCE